

Marek Vodička a jeho žena Veronika snili o tom, že by bylo hezké pracovat společně. Ten sen se jim splnil.

drevene-kliky.cz

Umění začít jinak

Bývalý učitel přijal výpověď z práce, kterou miloval, a objevil tak, že je povoláním klikař

SOŇA SVOBODOVÁ

„**K**aždá z mých klick je jiná, každá má svůj jedinečný tvar a barvu. Vždycky se nejdřív dřeva ptám, co je v něm skryto, cím se chce stát,“ prozrazuje svůj tvůrčí přístup k řezbářství Marek Vodička (38) z Nové Vsi nad Pojelkou, nejspíš jediný výrobce dřevěných klik v Čechách. „Hledám ten správný organický tvar, aby vznikl krásný, příjemný předmět pro oko i do ruky. Takové věci mohou ostatním dodávat energii, určitý typ životní sily.“ Je to pracné a trvá to déle než strojová výroba, napadne mě. „Člověk přece nese odpovědnost za to, co vytvoří,“ odpovídá na mou nevyslovenou námitku nadšený řezbář.

Studoval na učitele češtiny a němčiny a ještě na studiích se setkal s waldorfskou pedagogikou, která ho hluboce oslovila. „Nechtěl jsem dětem jen předávat informace, ale pomáhat jim objevovat svět kolem.“ I proto se po vysoké škole pustil ještě do studia na pražské Akademii sociálního umění Tabor, která se zaměřuje na rozvíjení tvůrčích schopností. „Tady jsem poprvé pracoval se dřevem a moc mě to bavilo,“ vzpomíná na své první řezbářské králky Marek. Obrovskou zkušenosť pak pro něj byla roční praxe ve švédské waldorfské škole pro postižené děti, kde se každé dopoledne věnovali práci v řezbárně a kovárně.

Skvěle vyzbrojený na výuku nastoupil do školy a po pár letech konečně i do té waldorfské. Praxe mu ale přinesla nejedno zklamání. Přestože ho práce ve škole bavila, nedávala se mu tak, jak by si přál. „Hodně jsem o tom s vedením školy debatovali a došlo jsme k závěru, že to není práce vhodná pro mě. Bylo to velmi bolestivé, vždycky jsem si myslí, že to je moje pravé zaměření. Ukázalo se, že není, a tak jsem najednou řešil, co dál,“ přiznává s odzbrojující upřímností Marek.

Doma s manželkou už dávno snili o tom, že by bylo hezké pracovat společně, aby mohli sdílet větší část života. Sen se teď dostal na pořad dne, i když zatím jen jako plán.

„Rozhodl jsem se udělat velkou změnu, vybral jsem část stavebního

„Zjistil jsem, že chci dělat krásné věci, ale tak, aby mě to uživilo.“

spořenf a zkoušel se pustit do řemesla.“ Neměl truhlárnou ani dílnu, ale s návrhem na papíře nabídl kamarádovi, který staví slaměné domy, že mu vytvoří atypické umělecké dveře. Dohodli se a Marek začal pátrat, kdo by mu s realizací pomohl.

„A měl jsem velké štěstí. Na doporučení jsem zašel za truhlářem, který se mě doslova ujal. Dveře se povedly, všechno se líbily a já si naivně myslí, že je dám na internet a zájemci

se jen pochloupli. Jenže ono nic.“ V útulné kuchyni u voňavých koláčků z místní pekárny se těžko věří, že venku fouká ostrý vítr a o životy se musí bojovat. „Zjistil jsem, že chci dělat krásné věci, ale tak, aby mě to uživilo,“ uzavírá období hledání.

Věděl, že chce pracovat se dřevem, ale nemůže a ani nechce konkurovat klasickým truhlářům. Uvědomil si, že jeho přednost je v osobitém uměleckém přístupu k řemeslu. „Nemůžu jít cestou klasické truhlařiny, ale můžu do toho vložit něco ze sebe, třeba nějakou linku – a pak je to mě dít, které žije.“

Při rozvažování, co dál, si vzpomněl, jak ke svým prvním dveřím nemohl sehnat vhodnou kliku, takže se tenkrát rozhodl vyrobit si vlastní, dřevěnou. Uvědomil si, že narazil na dřívnu na trhu, a tak začal myšlenku výroby dřevěných klík rozvíjet. „Vždycky když dělám nějaké rozhodnutí, snažím se poslouchat, co mi kdo říká,“ vysvětluje Marek a vypráví

o setkáních s úžasnými lidmi a řemeslníky, kteří ho v jeho klikařském nápadu podpořili nebo posunuli dál. Třeba s truhlářem, který ho vzal do své dílny, nebo s automechanikem, s nímž se dal náhodně do řeči a který mu poradil, jak vylepšit mechaniku klík, a hlavně s Pavlem Písekem, jenž mu nabídl profesní vizuálnou budoucnost.

„Marka jsem potkal na festivalu slaměného stavitelství, kde vystavoval svoje atypické dveře,“ říká mi

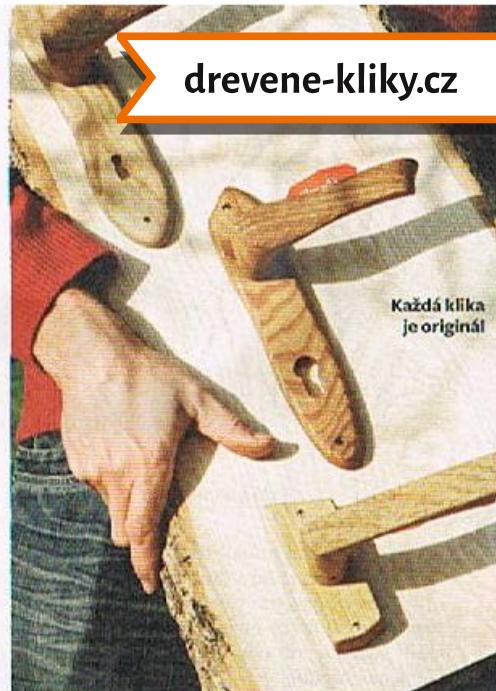
zkušený truhlář a stavitec Pavel Písek z Borovnice u Nové Paky. „Viděl jsem, že jeho práce má smysl. Jde cestou hlubšího pojetí řemesla i života a to je mi blízké.“ Vysvětuje mi, proč nevyučeného truhláře přizval ke spolupráci na novém projektu dílny, zaměřeném na záchranu starých řemesel a spojeném s chráněnou dílnou, a proč se stal Markovým garantem, aby mohl pracovat v oboru a získat kvalifikaci.

Dřevěné klíky začaly vzbuzovat zájem a pozvolna nacházely své zákazníky z Česka i zahraničí. Každá je originál zhotovený na míru dveřím i budoucímu majiteli. „Lidé zkouší, která jím jde nejlíp do ruky, já jim radím, jaký zvolit materiál. Dobré je vyvážit vlastnosti různého dřeva. Třeba pevnost dubu s pružností jilmu. Jsou zákazníci, kterým jde jen o vzhled, ale když vidí, že někdo o tom přemýšlí jinak, tak jdu do hloubky.“

V čase mezi zakázkami na dveře, okna a klíky došlo i na prání manželů pracovat společně – Marek vyrábí dřevěné části pro vlněný výrobek manželky Veroniky, které pod názvem Mavlinka nabízejí na svých webových stránkách a na portálu fler.cz.

drevene-kliky.cz

Každá klika je originál

S Veronikou také v rámci učitelského semináře vedou kurzy pro učitelky waldorfských mateřských škol a pořádají tvůrčí dílny pro manželské páry, například kurz výroby hráček z přírodních materiálů.

„Myslím, že jsem opravdu klíkař,“ říká mi s úsměvem na rozloučenou. „Největší štěstí v životě jsem měl na setkání se správnými lidmi. Se svou ženou, s přáteli, se spolupracovníky, s náhodnými kolemjdoucími. Víte, já na náhody vlastně vůbec nevěřím.“ ■